

ใครต้องรับผิดชอบ หากวิ่งออกกำลังกายแล้วตกรางระบายน้ำ

บทนำ

วันนี้ผู้เขียนขอเสนอบทความที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบริการสาธารณะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งนอกจากหน่วยงานดังกล่าวมีหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นแล้ว ยังต้องมีหน้าที่ในการดูแลรักษา เพื่อให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัยต่อประชาชนที่ใช้บริการ ซึ่งหากปล่อยปละละเลยแล้ว ประชาชนที่ใช้บริการสาธารณะอาจได้รับอันตรายได้ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่มากนัก

หลักการและเหตุผล

การจัดทำบริการสาธารณะ ถือเป็นหน้าที่หนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องจัดทำเพื่อบริการประชาชนในท้องถิ่นของตนให้ได้ใช้ประโยชน์จากการจัดทำบริการสาธารณะนั้น ส่วนใหญ่แล้วหน้าที่หลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ รวมทั้งให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ ซึ่งหากหน่วยงานขาดการดูแลบำรุงรักษาแล้ว ประชาชนที่ใช้บริการอาจได้รับอันตรายจากการใช้บริการได้

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรในองค์กรหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ามาศึกษาข้อมูล ได้ใช้เป็นแนวทางในการใช้ดุลพินิจในการทำงาน

เนื้อเรื่องบทความ

ผู้ฟ้องคดีได้เดินทางไปราชการต่างจังหวัด และพักอาศัยอยู่ในโรงแรม ในเวลาประมาณ ๐๕.๕๐ น. ได้ตื่นมาวิ่งออกกำลังกาย ตามบาทวิถีซึ่งเป็นทางเชื่อมไปยังสวนสาธารณะ ในระหว่างที่วิ่งออกกำลังกาย ผู้ฟ้องคดีได้ตกรางระบายน้ำซึ่งมีความลึก ๒ เมตร ทำให้ได้รับบาดเจ็บสาหัส กระดูกสันหลังหักยุบ ๒ ปล้อง ผู้ฟ้องคดีจึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง โดยให้เหตุผลว่าเทศบาล (ผู้ถูกฟ้องคดี) ละเลยต่อหน้าที่โดยไม่จัดหาตะแกรงหรือฝาปิดรางระบายน้ำ หรือป้ายเตือนมาติดตั้งไว้ และได้เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๕๓๔,๖๒๓ บาท พร้อมดอกเบี้ย

ผู้ถูกฟ้องคดีได้ปฏิเสธ โดยอ้างว่าเป็นความผิดของผู้ฟ้องคดีเอง ที่ไม่ระมัดระวังให้ดีเพราะเป็นคนต่างท้องที่ และไม่คุ้นเคยสถานที่เกิดเหตุ และวิ่งออกกำลังกายบนบาทวิถีซึ่งไม่ใช่สถานที่ออกกำลังกาย อีกทั้งเป็นช่วงเวลาเช้ามืดที่มีทัศนวิสัยไม่ชัดเจนและมีหมอกลงจัด

ศาลปกครองสูงสุด ได้มีคำวินิจฉัยว่าตามสภาพแวดล้อมและรูปแบบการก่อสร้างบาทวิถีสามารถคาดการณ์ได้ว่าอาจเกิดภัยอันตรายต่อผู้สัญจรบนบาทวิถีได้ ผู้ถูกฟ้องคดีมีหน้าที่ต้องจัดทำเครื่องหมายหรือสัญญาณใดๆ เพื่อแจ้งเตือนหรือจัดหาตะแกรงปิดรางระบายน้ำหรือทำรั้วกันเพื่อป้องกันภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งอยู่ในวิสัยที่พึงกระทำได้

การไม่ดำเนินการ ถือเป็นภาระละเลยต่อหน้าที่ในการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ เมื่อผู้ฟ้องคดีวิ่งออกกำลังกายไปตามบาทวิถีและตกรางระบายน้ำได้รับบาดเจ็บสาหัส จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติและต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวนเท่าใดนั้น ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่าค่าสินไหมทดแทนที่จะเรียกร้องกันได้ต้องเป็นค่าเสียหายที่เป็นผลโดยตรงจากการกระทำละเมิด ซึ่งศาลมีอำนาจวินิจฉัยได้ตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดตามมาตรา ๔๓๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และหนี้สินจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ฝ่ายผู้เสียหายอย่างน้อยเพียงใด ต้องอาศัย

/พฤติการณ์...

พฤติการณ์เป็นประมาณ ข้อสำคัญก็คือว่า ความเสียหายนั้นต้องได้เกิดขึ้นเพราะฝ่ายไหนเป็นผู้ก่อยิ่งหย่อนกว่ากันเพียงไร

เมื่อข้อเท็จจริงในวันเกิดเหตุ เป็นเวลาประมาณ ๐๕.๕๐ น. ในช่วงฤดูหนาว ท้องฟ้ายังไม่สว่างและมีหมอกลงจัด ผู้ฟ้องคดีได้วิ่งออกกำลังกายบนบาทวิถีแล้วตกลงไปในรางระบายน้ำได้ระบอบาดเจ็บสาหัส ซึ่งบาทวิถีได้จัดไว้ให้ประชาชนในท้องถิ่นใช้สัญจรหลีกเลี่ยงการสัญจรบนพื้นผิวถนน แต่ไม่ได้จัดไว้สำหรับการวิ่งออกกำลังกาย ผู้ฟ้องคดีไม่ได้พักอาศัยอยู่ในบริเวณนั้น ทำให้ไม่ทราบสภาพพื้นที่ ทั้งทัศนวิสัยในการมองเห็นไม่ชัดเจน ซึ่งผู้ฟ้องคดีควรใช้ความระมัดระวังมากกว่าปกติในการออกกำลังกาย ผู้ฟ้องคดีจึงมีส่วนในการก่อความเสียหายด้วย แต่บริเวณที่เกิดเหตุประชาชนโดยทั่วไปใช้สัญจรไป มา ตามปกติ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องทำเครื่องหมายหรือสัญญาณใด ทำฝาหรือตะแกรงปิดรางระบายน้ำเพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชนที่สัญจรเส้นทาง ความเสียหายจึงเกิดจากฝ่ายผู้ถูกฟ้องคดีมากกว่าผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๔๒ และมาตรา ๒๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

จึงพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตรา ๓ ใน ๔ ส่วนของค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีควรได้รับตามจำนวนดังกล่าว โดยให้ชำระค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๒๒๓,๒๑๗ บาท

สรุป

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๖๙๘/๒๕๕๗ ได้วางบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการอย่างน้อย ๒ ประการ กล่าวคือ

๑. หน่วยงานทางปกครองที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะ จะต้องดูแลให้สิ่งอันเป็นบริการสาธารณะดังกล่าวอยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจุดที่คาดว่าน่าจะเกิดอุบัติเหตุได้ง่ายหรือเสี่ยงต่ออันตราย จะต้องจัดให้มีเครื่องหมายหรือสัญญาณเตือนหรือไฟส่องสว่างบริเวณนั้นด้วย

๒. ค่าความเสียหายที่ผู้เสียหายจะเรียกร้องได้จากการกระทำละเมิดจะต้องเป็นค่าเสียหายที่เป็นผลโดยตรงจากการกระทำละเมิดและหนี้อันจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กันมาน้อยเพียงใด ต้องพิจารณาจากพฤติการณ์เป็นประมาณว่าความเสียหายนั้นได้เกิดขึ้นเพราะฝ่ายไหนเป็นผู้ก่อยิ่งหย่อนกว่ากันเพียงไรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

หมายเหตุ อ้างอิงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๖๙๘/๒๕๕๗

จัดทำโดย ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม
กองการเจ้าหน้าที่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
ผู้เรียบเรียง นายจิรัฏฐ์ รوبرัตน์ นิตินกรปฏิบัติการ